

Finančna pomoč izvršnega sveta

Izvršni svet je za obnovo pogorelega gospodarskega poslojpa **Rafaelu Trčku** iz Zazarja odobril pomoč v višini 15.000 dinarjev. Iz sredstev tekoče proračunske rezerve pa je nakazal **Turističnemu društvu Turjak** 2.000 din kot pomoč faranom Podjelja (Bohinj) za odstopljen zvon iz tamkajšnje cerkve, ki bi ga obesili v katoliški cerkvi na Turjaškem gradu. Omenjeni zvon namreč izvira prav iz Turjaka. **Zavodu za slepo in slabovidno mladino** pa je iz proračuna odobril 14.000 din za nabavo didaktičnega učila za kemijo.

O osnovni šoli Rakova Jelša

V sklopu vprašanj delegata KS Rakova Jelša **Franca Prelovška**, ki so se nanašala na črne gradnje, reje domačih živali in varnost krajanov in na katera je ustno odgovarjal **Davor Valentinič**, je bilo tudi vprašanje o gradnji osnovne šole v tej KS.

Dejal je, da stranka za ohranitev enakopravnosti občanov g. Marojeviča zahteva dvojezičnost te šole in po informacijah s katerimi vrstnih hiš predvidenih z azidalnim načrtom. Gradi ga podjetje Hidrotehnik iz Ljubljane in, kot kaže, bo kmalu dokončan. Vsekakor predstavljajo pomemben prispevek k urbanističnemu razvoju krajevnih skupnosti. Osrednja pozornost sveta KS pa je trenutno usmerjena v priprave na gradnjo nove osnovne šole na območju Rakove jelše, ki naj bi stala že naslednje leto. Seveda če bo šlo vse po sreči. Zakaj? Stranka za ohranitev enakopravnosti občanov pod vodstvom g. Marojeviča namreč zahteva dvojezično šolo, to pa bo zaustavilo že sprožene priprave. Počakati bomo morali na dokončno odločitev republiškega sekretariata za vzgojo in izobraževanje, ki bo sprejeta šele na podlagi ustrezne sociološke raziskave. Šola bo bistveno razbremenila sedanjo OŠ Trnovo, posebej pomembna pa bo tudi za Rakovo jelšo, saj ji bo moralo vzporedno slediti komunalno urejanje Mesarice, kjer bo šola stala. Hkrati pomeni to začetek težko pričakovane gradnje kanalizacije in ostalega komunalnega ustroja na celotnem območju krajevnih skupnosti.

IZ KS RAKOVA JELŠA

Premika se, čeprav počasi

Krajani Rakove jelše bodo kmalu dobili nov most čez graben Curnovec, ki bo povezoval severni in južni del naselja. Star lesen most je bil že dotrajan in ne bi vzdržal bodoče obremenitve ob gradnji vrstnih hiš predvidenih z azidalnim načrtom. Gradi ga podjetje Hidrotehnik iz Ljubljane in, kot kaže, bo kmalu dokončan. Vsekakor predstavljajo pomemben prispevek k urbanističnemu razvoju krajevnih skupnosti. Osrednja pozornost sveta KS pa je trenutno usmerjena v priprave na gradnjo nove osnovne šole na območju Rakove jelše, ki naj bi stala že naslednje leto. Seveda če bo šlo vse po sreči. Zakaj? Stranka za ohranitev enakopravnosti občanov pod vodstvom g. Marojeviča namreč zahteva dvojezično šolo, to pa bo zaustavilo že sprožene priprave. Počakati bomo morali na dokončno odločitev republiškega sekretariata za vzgojo in izobraževanje, ki bo sprejeta šele na podlagi ustrezne sociološke raziskave. Šola bo bistveno razbremenila sedanjo OŠ Trnovo, posebej pomembna pa bo tudi za Rakovo jelšo, saj ji bo moralo vzporedno slediti komunalno urejanje Mesarice, kjer bo šola stala. Hkrati pomeni to začetek težko pričakovane gradnje kanalizacije in ostalega komunalnega ustroja na celotnem območju krajevnih skupnosti.

Vendar pa se svet KS sooča tudi z drugimi problemi, med katerimi velja omeniti črne gradnje. Čeprav v občinski skupščini nanje vedno opozarja delegat Rakove jelše, se razmere ne izboljšajo. Razvoju kraja so v preteklosti povzročile že precej škode, saj je bilo zaradi njih potrebno spremeniti in sprejeti nov azidalni načrt, kar je za lep čas zavrla reševanje kritičnih komunalnih problemov. Tudi ustanovitev posebne strokovne skupine pri mestni skupščini, ki naj bi se ubadala z nelegalno gradnjo na območju Ljubljane, ni izpolnila pričakovanj. Tako nam ne preostane nič drugega, kot opazovati jalovo početje urbanistične inšpekcije, ki v varnih pisarnah briljira pri pravnem formalizmu vođenja postopkov, na terenu, kjer bi morala odstraniti črne gradnje, pa

Protipotresna študija za občinsko stavbo

Sedanji objekt ne odgovarja potrebam občine, je dejal **Ciril Stanič** in se zavzel za izdelavo protipotresne študije občinske stavbe. Le-ta je bila v letih 1947 in 1948 zgrajena udarniško in nima protipotresnih stebrov. Potreben je zato odgovor na vprašanje, koliko močan potres vzdrži sedanja konstrukcija? Ob tem predlogu, ki mu velja odgovorno prisluhniti je **Bogdan Bradač** dejal, da lahko v imenu vseh delegatov izrazi zadovoljstvo nad skrbjo za zaposlene v občinski stavbi.

vezana tudi izgradnja komunalne infrastrukture.

V razpravo so se vključili nato še **Marjan Keršič Belač**, **Terezija Valenčič**, **Franca Trobec** in **Davor Valentinič**.

Na kratko povzeta dejstva so naslednja: zaradi delčka nepridobljenega zemljišča za to OŠ teče razlastitveni postopek (od tod zamuda), nikjer uradno ne obstoja pobuda o dvojezični šoli, zanjo argumentov ni, saj že 15 let vsi šolarji iz Rakove Jelše obiskujejo Trnovsko šolo, v letošnjem letu pa le en šolar hodi na dvojezično šolo. S strani staršev ni zaslediti tovrstnih zahtev, pa tudi v nobenih gradivih teh informacij ni.

Skratka, gre za dezinformacijo. V kratkem pa bo nared študija o utemeljenosti in upravičenosti gradnje te šole.

kapitulira na celi črti in s tem dokazuje svojo praktično neučinkovitost.

Podobni problemi so tudi v cestnem prometu. Pred letom je krajevna skupnost dobila protiprašno zaščito Poti na Rakovo jelšo, ki pa je naslednje leto morda ne bo več, če bodo težki tovornjaki nemoteno uničevali tanko asfaltno plast. Kljub omejitvi največje dovoljene teže na pet ton vsak dan srečujemo na cesti vozila, ki presegajo z znakom predpisano težo. Zaradi precej mehke cestne podlage so posledice neprimernih obremenitev na asfaltu toliko večje. Svet KS je že večkrat pozval viško postajo milice k poostrojitvi prometnega nadzora, vendar pa delavci PM ne morejo stalno bdeti nad dogajanjem na tej cesti zaradi številčne omejenosti osebja in drugih nalog.

Prostorska in komunalna neurejenost naselja se marsikje zrcali tudi v odnosih med ljudmi. Huda kri zaradi nesporazumov in sporov dobi svoj epilog na sodišču. Tako npr. krajani iz Čančkovke ulice tožijo obrtnika, ki jim ne dovoli uporabljati svoje dovozne poti. Ta je po azidalnem načrtu predvidena le zanj in za njegovega sosedo, tožitelj pa so prepričani, da imajo tudi oni pravico voziti po njej, ker jim pot do doma skrajša za ovinek ali dva. Svet KS se zato zelo trudi z akcijo, da bi zgradili novo z azidalnim načrtom predvideno cesto, ki bi sporno vprašanje rešila tako, da bi bile obe strani zadovoljne. Kaže pa, da se bo gradnja nove cestne povezave med Strmečkijevo in Čančkovke ulice zavlekla za leto ali več, ker tožitelj zavračajo to rešitev.

Kljub množici še nerešenih problemov svet KS ne meče puške v koruzo, pa četudi se mora dodatno ubadati še z nasprotovanji izvirajočimi v zunanjem kot tudi v domačem okolju. V preteklih štirih letih je bilo zabeleženih že nekaj vidnih uspehov, to pa vliva voljo in spodbuja vztrajnost, kar je dobra osnova za nadaljnje delo.

Anton SLAK
Miha DEBEVC

Bokalsko graščino vse bolj razjeda zob časa, denarja za njeno obnovo pa ni

Grad na Bokalcih vse bolj propada

Prisleki, ki jih zanese na bokalski grad, lahko opazijo, kako nekdanje monumentalno poslopje čedalje bolj neusmiljeno razjeda zob časa: na pročelju gradu so zajajale široke razpoke, okenška stekla so vse pogosteje zadelana s kartonskimi »oblizi«, načeta pa je tudi streha in dragoceni portal, ki grozi, da se bo ob prvem močnejšem potresnem sunku spremenil v prah.

Graščina je, kot kaže, potisnjena na rob kot tržno zanimiva turistična korifeja, pač pa že več let služi le kot stanovanjski objekt, v katerem so našli stanovanjske prostore delavci Ljubljanskih mlekarn (skupaj je v grajskem kompleksu 23 stanovanjskih enot). Prav ta delovna organizacija, pravzaprav njen Tozd Posvetva, ima namreč v upravljanju grad. Tu pa je tudi zaškripalo, saj stanovalci zdaj odkrito očitajo svojemu stanodajalcu, češ, da se premalo skrbi za vzdrževanje graščine.

»Ob nalivih nam voda dobesedno teče skozi strop, tako da še kuhati ne moremo,« se je ob našem obisku razburjal **Esad Alibegić**, ki stanuje v enem od višjih nadstropij. »Tudi okna so zelo slaba, vsa so že gnila in se težko zapirajo. Že kakih pet let urgiram pri Ljubljanskih mlekarnah, da bi kaj popravili, a nič; pridejo in naredijo

Danica Petek: Pravi-jo, da ni denarja. Tudi včasih ga ni bilo, a so ga znali drugače obračati kot danes

zapisnik, potem pa ni nikogar več blizu. Če bi bilo treba, bi dal tudi tri mesečne plače, samo da bi se kaj popravilo.«

Ogorčeni stanovalec nas popelje v svoje skromno stanovanje, nato pa še nekam navzgor po stopnicah na temačno podstrešje strankarskega krila gradu, kjer menda nekdo živi celo brez elektrike. »Poglejte, kje živi človek!« nam je razkazoval **Esad Alibegić** zatohel podstrešni prostor, kjer smo se skorajda spotaknili ob kup smeti.

Kuhinja v grajskem stolpu

Upokojenka **Darica Petek** živi s svojo družino v gradu že štiriindvajset let. Polovico tega časa je preživela v skromni sobici v pritličju. V grajskem

stolpu na drugi strani pa je imela kuhinjo. Pravi, da so se za grad začeli najbolj žalostni časi nekje pred petimi ali šestimi leti, ko je začel najbolj propadati, medtem ko je prejšnji oskrbnik, Agrokombinat Barje, graščino vsaj kolikor toliko vzdrževal.

»Včasih so vsaj hodnike prebelili. Bila so tudi še vhodna vrata, zdaj pa še teh ni več. Okolica gradu je bila lepo pokošena, če pa danes pogledaš okrog graščine, je vsepovsod le srobot in drevje. Pravijo, ni denarja. Tudi včasih ga ni bilo, a so ga znali drugače obračati kot danes. Če bi uspeli urediti grad, bi po mojem lahko imeli od njega celo več koristi kakor od ljubljanskega gradu, saj bi bil gotovo zanimiv tudi za tuje turiste.«

Ljubljanske mlekarnice: za nas je grad čista izguba

Tako stanovalci gradu. Povsem drugače pa vidi problematiko bokalske graščine njen upravitelj – Ljubljanske mlekarnice. Že po kratkem pomenku z upraviteljem posestva Gmajnice **Vasjem Hafnerjem**, je bilo jasno, da ne gre za nikakršno poklicno brezbriznost, pač pa za tipično bolezen slovenskega gospodarstva: pomanjkanje sredstev.

»Denar, ki ga dobimo od stanarin ljudi, ki stanujejo v gradu, je tako skromen, da ne omogoča prav nobenih večjih posegov na gradu, ampak le za minimalna vzdrževalna dela. Če hočemo karkoli več, s tem samo obremenjujemo našo proizvodnjo. Skratka, grad nam ekonomsko ne prinaša ničesar, vsaj v takšni funkciji ne, kot jo ima zdaj. Z njim so sami stroški. Če bi ga kdo od nas prevzel, bi bila to za nas samo razbremenitev. Pred leti pa smo vendarle opravili obnovitvena dela na strehi, letos pa s preureditvijo nekdanjih skladišč pridobili še tri nove stanovanjske enote. Zdaj je treba ta stanovanja samo še zaščititi pred vlago.«

Vasja Hafner nam je pokazal tudi nanovo postavljeno stanovanjsko hišico na samem robu grajskega kompleksa, ki so jo lansko leto postavili enemu od stanovalcev. Prejšnja hišica mu je namreč zgorela. Odveč je govoriti da so tudi tu stroški krepko presegli iztržek, ki so ga Ljubljanske mlekarnice iztržile od stanarin. V gradu pa, kot nam je zaupal sobesednik, stanujejo tudi takšni stanovalci, ki ne delajo in nikoli niso delali v Ljubljanskih mlekarnah. Enotavno so se v grad vselili. »To je prava stanovanjska džungla,« pravi.

Upravitelj posestva Gmajnice vidi prihodnost gradu le, kolikor ga bodo vključili v kake turistične aktivnosti. »Iščemo zainteresirane, da bi začeli vlagati v razvoj turizma na tem območju, ki bi zajel tudi naš grajski kompleks,« razmišlja optimistično Vasja Hafner.

Besedilo in slike:
BRANKO VRHOVEC

V Kipu vre!

Podjetja KIP z Opekarske ceste v Trnovem smo se načeloma rešili že pred časom, teoretično pa ga imamo še vedno »na grbi«. Resnica je namreč ta, da so delavce (proizvodne) in opremo preselili v Ivančno Gorico, administrativci in nekateri drugi delavci so se preselili v Šiško, sedež podjetja pa je še zmeraj v naši občini. Skoraj dobesedno se je uresničilo napovedanje delavcev z lanske februarске stavke, da bodo šli v Ivančno Gorico le »fizičalni«, uprava pa se bo lepo grela v Ljubljani.

Vsa stvar je še nekoliko drugačna. Ker v Ivančni Gorici Kipu niso pustili postaviti proizvodnje — zaradi varovanja okolja — so ljudje ostali tako rekoč brez dela. Kip gradi novo tovarno šamotnih žganih izdelkov v Kupresu (v Bosni), preživlja pa se (kolikor se seveda preživ-

lja) s povsem preprostim trgovanjem oziroma prodajanjem druge narejenih šamotnih in drugih izdelkov.

Delavci v Ivančni Gorici, za katere se že od preselitve naprej komaj kdo zanima, stavejo že od 15. oktobra. Že četrtega so namreč postavili nekatere zahteve, vendar do pred kratkim niso nikogar zanimale. Tako želijo, da takoj zapustijo delovno organizacijo trije glavni vodilni delavci, drugi trije med vodilnimi naj bi zasedli tista delovna mesta, ki jim pripadajo po izobrazbi, delavci hočejo vedeti, kaj je z denarjem, ki so ga dobili iz sklada za nerazvite, kako si lahko organizacija, ki nič ne proizvaja, privoščiti novega audija, zakaj, kako...

Njihova odločenost, da bodo stvari prišli do dna — v Ivančni Gorici namreč do nezadovolj-

stva vre že vse od preselitve iz Ljubljane, je dosegla vrhunec. V kratkem času so tem delavcem na upravi »podelili« kar 32 (če ne celo 34) disciplinskih postopkov, vodstvo trdi, da stavejajo zato, ker se bojijo, da bodo morali delati, kar pa je tudi vse, kar so zanje naredili. Julija so jim namreč ukinili organiziran prevoz v Ivančno Gorico, zanje se nihče ne zmeni, ljudje pa z danes na jutri čakajo, kdaj bodo ostali brez služb. In to brez svoje neposredne krivde.

Komisija za družbeni nadzor ukrepa

Zdaj je vso stvar vzela v roke naša skupščinska komisija in družbeni nadzor. Res je, da komisija nima nobene izvršilne moči, ima pa vseeno toliko pooblastil, da se začne za razmere v Kipu zanimati tudi še kdo drug, razen prizade- tih delavcev. Komisija je že obiskala delavce

v Ivančni Gorici, ki jim je del vodstva potem še isti dan prinesel kar 22 nalogov za suspenz, pogovarjala pa se je tudi s Kipovimi vodilnimi ljudmi. Ko bo vsa preiskava končana, komisija lahko občini predlaga, da sproži proti vodilnim (ali drugim delavcem znotraj podjetja), če pa ugotovi večje nepravilnosti, lahko občini predlaga tudi sprožitve postopka proti vodilnim delavcem pri javnem tožilstvu.

Skraini čas bi bil, da se agonija delavcev v Ivančni Gorici že enkrat konča. Nekomu pač ne bi smelo biti vseeno, kako si pešiča ljudi, kot pravijo delavci v Ivančni Gorici, po svoje razlaga vodenje državnega podjetja in razpolaganje z državnim oziroma delavskim premoženjem. Če so bili vsi, ki so slišali opozorila delavcev, do zdaj gluhi za njihova opozorila, lahko upamo, da bo vsaj delo naše skupščinske komisije pripeljalo vso stvar vsaj do začetka reševanja problemov.